

“วางใจเป็นกลาง”

เทศน์ที่เมืองเพิร์ธ ออสเตรเลีย ๓๐ มิถุนายน ๒๕๕๒

พระอาจารย์ชัย กัมมสุทโธ สถานปฏิบัติธรรมป่าวิเวกสิกขาราม อ.พล จ.ขอนแก่น

อาตมาตอนอยู่กับหลวงปู่เทศก์ เคยอ่านหนังสือของท่าน ท่านจะเขียนไว้ช่วงหลังนี้ ออกมาเป็นหัวข้อแยกๆออกมา เป็นประเด็นสำคัญออกมาไว้หน้าหนึ่งนะ มีทุกเล่มเลย แล้วมีว่า “ผู้ใดทำใจให้ถึงซึ่งความเป็นกลางได้ ผู้นั้นจะพ้นจากทุกข์ทั้งปวง” แต่ก่อนนี้ยังไม่เข้าใจหรอกนะ เคยไปถามท่านว่า หลวงปู่ พิจารณายังไงเสร็จแล้วเดี๋ยวก็ต้องมาอยู่ที่จิตผู้รู้ อย่างนั้นก็ไม่ต้องพิจารณาเลยไปอยู่ที่ผู้รู้เลย อย่างนี้แบบอยากเอาสบาย ยังเข้าใจผิดอยู่ หลวงปู่ก็ไม่ว่าอะไร พออีกสองอาทิตย์ขึ้นไปหา เสร็จแล้วพระก็บอก คุณหมอลงไปได้แล้วหลวงปู่จะได้พัก มันก็กำลังจะขยับลง ท่านก็ถามว่า ยังภาวนายังเป็นแบบเดิมไหม จริงๆเราถามท่านที่แรกก็ไม่ได้จะอะไรกับท่านหรอก ถามสนทนากันเฉยๆ แต่ท่านใส่ใจท่านก็ถาม เราก็อธิบาย ท่านก็เลยพูดแนะนำอยู่ครึ่งชั่วโมง ประมาณนั้นนะกะเอา แล้วก็อุปมาอุปไมยให้ฟังหลายๆลักษณะ แต่ก็เรื่องเดียวนั้นแหละหมายความว่าให้เราพิจารณาให้หมดนะ มันจะหยุดของมันเอง เมื่อเราพิจารณารอบหมดแล้วในสมมติทั้งหมดแล้ว พิจารณาเห็นมันชัดเจนหมดทุกอย่างแล้ว ถึงที่สุดมันหยุดของมันเอง ไม่ใช่ให้เราไปหยุดอยู่ที่ผู้รู้ เราไปทำอย่างนั้นมันก็ไปหยุดแค่สมณะเหมือนหินทับหญ้า พอหินออกหญ้ามันขึ้น เหตุนี้ให้เราพิจารณาขั้น ๕ นั้นเองพิจารณาให้มันรอบ เข้าใจมันหมดแล้ว เห็นความจริงมันหมดแล้วเดี๋ยวมันหยุดเองนะ ไม่ต้องไปอยากให้มันหยุดหรอก มันหยุดของมันเอง เหมือนขุดบ่อน้ำ เหมือนทางอีสานเขาไม่มีน้ำใช้เขาขุดบ่อน้ำ เขาขุดๆขุดลงไปจนถึงตาน้ำน้ำมันจะซึมขึ้นก็ตักน้ำได้ เพราะฉะนั้นเหตุนี้ บางทีเราขุดไม่ถึงตาน้ำ โอ๊ย ไม่มีน้ำก็เลิกขุดไปขุดที่ใหม่ เพราะไม่มีน้ำก็ไปขุดที่ใหม่ ก็เลยไม่มีน้ำใช้สักที เปลี่ยนที่ไปเรื่อย เหตุนี้การขุดเพื่อให้ถึงตาน้ำต้องขุดอยู่ในกายใจเราเนี่ย อย่าไปหาข้างนอก ธรรมะอยู่ในกายใจนี้ หากายในกายใจนี้ ถ้าอยู่ในกายใจนี้เดินมรรค ถ้าออกนอกกายใจนี้ ส่งนอกออกไปเป็นสมุทัย เป็นเหตุให้เกิดทุกข์ ถ้าหาในกายใจนี้เดินมรรค หรือรูปนามนั่นเอง มันจะแยกออกไปอีก เป็นกายเวทนาจิตธรรมก็ได้ หรือจะแยกออกไปอีกก็เป็นรูป เวทนา สัญญา สังขาร วิญญาณนั่นเอง ก็อันเดียวกันหมด หรือจะพูดเรื่องอายตนะทั้ง ๖ ตาหูจมูกลิ้น

ภายใน ก็อันเดียวกันอีกล่ะ หรือจะพูดเรื่องธาตุทั้ง ๔ แล้วก็อากาศธาตุคือช่องว่าง แล้วก็ธาตุรู้ ก็อันเดียวกันนั่นแหละ แล้วแต่ใครถนัดชอบอันไหน เพื่ออะไร เพื่อให้เห็นความจริงของสิ่งเหล่านี้ เมื่อเห็นความจริงของสิ่งเหล่านี้ มันจะวางความสำคัญผิดเรียกว่าอุปาทาน สำคัญว่า สิ่งเหล่านี้เป็นของเราเป็นเราเป็นตัวตนของเรานั่นเอง เหตุการณ์การพิจารณาจึงต้องพิจารณาภายใน เพื่อให้เห็นความจริงของกายมันเป็นอย่างไร จะพิจารณาลงเป็นธาตุก็ได้ ธาตุ ๔ ดินน้ำไฟลม ของแข็งก็เป็นธาตุดิน ของเหลวก็เป็นธาตุน้ำ เอบอบไปเป็นธาตุน้ำ ความร้อนความเย็นก็เป็นธาตุไฟ เคลื่อนไหวไปมาเป็นธาตุลม ก็ได้ถ้าเป็นธาตุแล้ว คำว่าธาตุ ธาตุภายในธาตุภายนอก ตัวเราเป็นธาตุภายใน นอกตัวเราออกไปเป็นธาตุภายนอก แม้จะมีวิญญาณครองหรือไม่มีวิญญาณครองก็เป็นธาตุเหมือนกัน ดิกรามบ้านช่องก็เป็นธาตุเหมือนกัน เมื่อเห็นความจริงของสิ่งเหล่านี้มันเป็นธาตุ มันก็ละอุปาทานที่สำคัญว่า เป็นสัตว์เป็นบุคคลเป็นตัวตนเป็นเราเป็นเขาออกไปได้ การที่มันรู้มันเห็นตรงนี้ตามความเป็นจริงตรงนี้ เขาเรียกว่าสัมมาทิฐิ เห็นชอบเห็นถูกต้องตามความเป็นจริง วิญญาณที่จะเป็นมิจาทิฐิที่จะรู้ตามความหลงก็ไม่มี อันนี้เป็นเรื่องของรูป เรื่องของเวทนาจึงเหมือนกัน สุขทุกข์เฉยๆ เวลาเราเจ็บป่วยเหมือนร่างกาย เพราะร่างกายนี้เป็นเหตุ เมื่อมันไม่สมดุลกัน มันจะเป็นโรคที่มีเชื้อโรคหรือโรคที่ไม่มีเชื้อโรคก็แล้วแต่ อย่างเช่นความดันโลหิตสูง เบาหวาน พวกนี้ไม่มีเชื้อโรคแต่เป็นโรคแห่งความเสื่อมในร่างกายของมันเอง มันก็ต้องมีทุกขเวทนาเกิด ทุกขเวทนาเกิดนี้ก็ไปตามเหตุปัจจัยคือรูปนั่นเอง คือร่างกายนั่นเอง เกิดแล้วมันเที่ยงไหม มันก็ไม่เที่ยง ก่อนหน้ามันมีไหม มันก็ไม่มี แล้วเมื่อมันเกิดติดเชื้อมันก็มีอาการ มีเวทนาเกิดนั่นแหละ เหตุนี้ให้พิจารณามัน เวทนามันก็มีเหตุมีปัจจัยเหมือนรูปละ นี่ละมันจึงเป็นลักษณะของมันอย่างหนึ่ง เมื่อเราเข้าใจว่า เวทนามันมีเหตุมีปัจจัย เปลี่ยนแปลงไปตามสภาพของรูปนั่นนะ ที่มันสมดุลหรือไม่สมดุล มันสมดุลสบายก็เป็นสุขเวทนา พอมันไม่สมดุลอย่างไปอยู่ในบ้าน อากาศปรับปรุงอุณหภูมิดีมันก็สบาย พอออกนอกมันร้อนหรือหนาวจัดมันก็เป็นทุกขเวทนา นี่มันตามเหตุปัจจัย นั่นเวทนานี้จะเป็นของเราได้อย่างไร เป็นเราเป็นตัวตนของเราได้อย่างไร มันไปตามเรื่องของเขา มันเกิดตามเหตุปัจจัยของเขา ถ้ามีเหตุอย่างนี้ก็ต้องมีผลอย่างนี้ มีเหตุอย่างนี้ก็ต้องมีผลอย่างนี้ มีเหตุอย่างนั้นก็ต้องมีผลอย่างนั้น ถ้ามีเหตุอย่างนี้แล้วจะไม่ให้มันมีผลอย่างนี้ก็ได้ไม่ได้อีก การที่บังคับมันไม่ได้นั่นละมันไม่ใช่ของเรา หัดวิจยมัน หัดพิจารณามัน เมื่อเห็นความจริง

ของมันเป็นแบบนี้ เราจะไปตั้งความปรารถนาอยากให้มีมันเป็นแบบนี้ ไม่อยากให้มีมันเป็น
อย่างนั้นไปทำไม เพราะตั้งความปรารถนาแล้วก็ไม่ได้ตั้งใจ ไม่ได้ตั้งที่ปรารถนา การ
ไม่ได้ตั้งที่ปรารถนาก็เลยเป็นทุกข์ ความไปตั้งไว้ว่าอยากได้ออย่างนั้นอย่างนี้ก็เพราะ
อะไร ก็เพราะอุปาทานความหลงไปยึดมั่นถือมั่นว่า เวทนาเป็นของเรา เราเป็นเวทนา
นั่นเอง จึงอยากให้เวทนานี้เป็นอย่างนั้น ไม่อยากให้เป็นอย่างนี้ มันก็เนื่องจากตัวจิตอีก
ละ ตัววิญญาณนั่นเอง มันอยากให้รู้เวทนาที่มันสุขสบาย มันไม่อยากให้รู้เวทนาที่ไม่
สุขสบายนั่นเอง มันสัมพันธ์กัน มันไปยึดมั่นเวทนาแล้วยังไม่พอ มันยึดมั่นแล้วมัน
ต้องการให้เป็นอย่างนี้ไม่ให้เป็นอย่างนั้นเพื่ออะไร ก็เพื่อตัววิญญาณนั่นเอง ตัวรู้ดีรู้ไม่ดี
รู้ที่มันเข้าใจว่ามันสุขสบายก็อยากให้มันรู้สุขสบาย รู้ที่มันทุกข์ไม่สุขสบายก็ไม่อยากให้
มันรู้นั่นเอง แต่ฐานะไม่ว่ามันสุขหรือมันทุกข์มันก็ต้องรู้ เพราะวิญญาณมันก็ทำหน้าที่
ของมันโดยความเป็นกลางนั่นเอง มันไม่เลือกที่รักมักที่ชัง แล้วถ้าลึกเข้าไปวิญญาณนั้น
ความรู้นั้นก็ไม่ใช่เวทนา ไม่ใช่สุขด้วยก็ไม่ใช่ทุกข์ด้วย แล้วก็ไม่ใช่รูปด้วย รูปก็ไม่มีใน
วิญญาณ วิญญาณก็ไม่มีในรูป ไม่ใช่สิ่งเดียวกัน เป็นต่างอันต่างทำหน้าที่ต่อเนื่องกัน
เฉยๆ เหมือนจุดไฟขึ้นมากับฟืนนี้ เมื่อไฟติดฟืนมันก็จะมีการเปลวออกมา เปลวก็ไม่ใช่ฟืน
นะ ฟืนก็ไม่ใช่เปลว แต่มันเนื่องกัน เหมือนกันรูปก็ไม่ใช่วิญญาณ เวทนาจึงไม่ใช่
วิญญาณ วิญญาณก็ไม่ใช่เวทนาไม่ใช่รูป แต่มันเนื่องกัน เป็นเหตุปัจจัยต่อเนื่องกัน
(ผู้ฟัง: วิญญาณกับจิตนี้สิ่งเดียวกันไหม) เออ วิญญาณก็มาจากจิตนั่นละ บางทีเขาก็
เรียกวิญญาณอันไหนจิตก็อยู่ตรงนั่นละ (ผู้ฟัง: แล้วอย่างคนที่ไม่เกิดนี้ จะไม่ต้องการ
เกิดนี้จิตจะสลายวิญญาณจะสลายไปเลยหรือยังอยู่) เอ้า เขาไม่หลงนะ วิญญาณตัวนี้มัน
เป็นอนัตตา มันไม่ใช่ของใคร มันเป็นอนิจจัง เขาปล่อยวางอุปาทานหมด ความรู้ที่จะ
เป็นอุปาทานมันไม่มี มันก็ไม่มีที่ไปเกิด จิตที่ไม่มีสมมติตรงนั้นต่างหากมันจึงไม่เกิด
ถ้ายังมีสมมติอยู่มันก็ไปเกิดตามที่มันสมมติ เหมือนโยมอยากได้บ้าน โยมก็ต้องไปหา
ไปซื้อบ้านแน่นอนเลย ถ้าโยมไม่อยากได้บ้านมันก็ไม่ไปซื้อบ้าน จริงไหมละ อันนี้
เทียบภายนอกกับภายใน เทียบนามธรรมกับรูปธรรม เช่นนั้นเหมือนกัน เมื่อวิญญาณที่
มันไม่มีสมมติมันไม่อยากได้อะไรในสมมตินั้นแล้ว มันไม่มีแล้วนี่ มันก็จะไปเกิดใน
สมมติได้อ่างไร เหมือนโยมอยากได้บ้าน มันก็ต้องไปหาซื้อบ้าน ถ้าโยมไม่อยากได้
บ้านมันก็ไม่ไปซื้อบ้าน จริงไหมละ ถ้าอยากได้รุนแรงก็คืบรนแสวงหา ไม่ได้ก็ต้องไป
กู้ยืม ไม่มีก็กู้ยืม ก็เลยเป็นทุกข์ สัญญาก็เหมือนกัน ทำหน้าที่ทำหน้าที่หมายให้จิตรู้

สังขารก็ทำหน้าที่คิด คิดไปก็ดับไป ที่นี้มันมีกิริยาอย่างหนึ่ง วิญญาณคือความรู้ สิ่งเหล่านี้อยู่กับมันตลอด เมื่ออยู่กับมัน มันก็เลยสำคัญผิด คือเป็นอุปาทานเกิด สำคัญผิด ตั้งไว้ผิด ว่าสิ่งเหล่านี้เป็นของเราเป็นเราเป็นตัวตนของเรา เมื่อสำคัญผิดเห็นผิดตัวนี้ มันก็เลยคิดผิดพูดผิดทำผิด มันก็เลยรู้ผิดๆตลอด มันเลยสืบเนื่องตัววิญญาณที่เป็น อวิชชาตลอด เกิดความรู้ที่เป็นอวิชชาตลอด มันก็เลยให้อาหารมันตลอด เมื่อเราเห็นถูก ในเรื่องของรูป ทั้งรูปนอกรูปใน ทั้งรูปที่มีวิญญาณครองไม่มีวิญญาณครอง อย่างเช่น บ้านไม่มีวิญญาณครอง รถก็ไม่มีวิญญาณครอง แต่มันมีลักษณะเหมือนกัน รถมันก็เสื่อมสลาย รถก็เกิดตามเหตุปัจจัย บ้านก็เกิดตามเหตุปัจจัย บ้านก็เสื่อมสลาย ร่างกายเราก็เกิดตามเหตุปัจจัย มีพ่อกับแม่สมสู่กัน มีไขกับบอสูจออกมาผสมกัน มีอาหารเข้าไป ผ่านทางรก พอคลอดออกมาก็ต้องมีอาหารให้กินมันก็โตขึ้นๆ นี่ตามเหตุปัจจัยหมด เหมือนกันหมดเลยทุกอย่าง ทั้งรูปนอกรูปใน เป็นไปตามเหตุปัจจัยหมด แล้วจะสำคัญ ว่าเป็นของเราเป็นเราเป็นตัวตนของเราได้อย่างไร นี่วิจยมันลงไป วิจยมันลงไป มันเหมือนกันหมดเลย คือเห็นแล้วมันก็เหมือนกันหมดทั้งโลกนี้ ทั้งข้างนอกทั้งข้างใน เหมือนกันเป็นสภาพเดียวกันหมด เขาจึงเรียกว่าสามัญลักษณะ เป็นอนิจจัง เป็นทุกขัง คือทนอยู่ไม่ได้ต้องเสื่อมสลาย เป็นอนัตตาไม่ใช่ของใคร เป็นของกลางนั่นเอง เมื่อเห็น ความจริงอย่างนี้ มันจึงไม่มีความไปตั้งอะไรไว้ แล้วก็ไม่มีความปรารถนาอะไร เพราะ มันรู้ว่าทุกอย่างที่ไปตั้งเอาไว้ไปปรารถนาอะไร มันก็ต้องไปตามเหตุปัจจัยของเขา มัน ไม่ได้เป็นไปตามเหตุปัจจัยของความตั้งเอาไว้ความปรารถนาของเรา เพราะสังขารคือ ความจริงนั่นเอง มันไปตามเหตุปัจจัยของเขาหมด ถ้าตั้งไว้ถูกเหตุปัจจัยก็โอเค ตั้งไม่ ถูกเหตุปัจจัยก็เป็นทุกข์ เท่านั้นนะ เมื่อรู้ความจริงตรงนี้ก็เลยไม่ไปตั้งความปรารถนา ก็ปล่อยมันไปตามสภาพความจริงของมัน ก็เลยเป็นแต่ผู้ดู คุมมันอย่างเดียว มันก็แสดง ธรรมะให้เห็น แสดงความเป็นอนิจจังให้เห็น แสดงความเป็นทุกขังให้เห็น แสดงความเป็นอนัตตาให้เห็นอยู่ตลอด มันแสดงธรรมให้เรารู้เราเห็นอยู่ทุกวันทุกคืนทุกเวลาทุก นาที ก็เลยฟังธรรมทุกอย่างอย่างหลวงปู่่มั่นบอก มันแสดงให้เห็นทางตา ทางหู ทางจมูก ทางลิ้น ทางกาย ทางใจ มันแสดงให้เห็นอยู่ตลอด ในเรื่องของธรรมะแสดงให้เห็น ตลอดคือสังขารนั่นเอง ความจริงที่มันแสดงให้เห็น มันมีเหตุเป็นแดนเกิด มันก็ดับ ไปตามเหตุ นี่มันเหมือนลิเวอร์พูลกับแมนเชสเตอร์มันแข่งกันนะ เราไปเชียร์ทีมหนึ่ง บ๊ีบ พอทีมที่เราเชียร์มันชนะก็ดีใจ พอมันแพ้ก็เสียใจ เพราะอะไร ก็เพราะเราไปตั้งมัน

ไว้ว่าทีมนี้ฉันชอบ นั่นไปตั้งไว้ผิดละ เลยเป็นอุปาทานยึดมั่นถือมั่น จริงๆแมนเชสเตอร์
ลิเวอร์พูลก็ไม่ใช่ทีมของเรา ไม่ใช่ทีมของเรา นี่มันเห็นผิดแล้วนี่ทีมฉันชอบ เอาเราเข้าไป
ไปเกี่ยวข้อง เขาก็ไม่ได้เชิญเราเข้าไปเกี่ยวข้อง เขาก็เล่นกันแพ้ชนะก็เล็กของเขา เขาก็
ได้เงินเข้ากระเป๋า เรากลับไปจิตใจเสียใจกับสิ่งเหล่านั้น แล้วถ้าละเอียดเข้าไป ลิเวอร์พูล
แมนเชสเตอร์ก็ไม่มีอยู่ในความคิดละ ความคิดก็ไม่ใช่ลิเวอร์พูลแมนเชสเตอร์ ถ้าลิเวอร์พูล
แมนเชสเตอร์มีอยู่ในความคิด ร่างกายนี้ต้องระเบิดแล้ว ไปดูสโมสรทีมที่ใหญ่กว่า
เราอีก เข้ามาอยู่ในความคิดมันต้องระเบิดออกแล้ว จริงไหมละ ฮือ จริงไหมละสโมสร
ที่ใหญ่กว่าเรานะ ถ้ามันเข้ามาอยู่ในตัวเราตัวเราต้องระเบิดแล้วนะ มันไม่มี ความคิด
มันเป็นนามธรรมอันหนึ่งไม่ใช่รูปธรรม ไม่ใช่ลิเวอร์พูลไม่ใช่แมนเชสเตอร์ พอมันคิด
ปั๊บมันเลยหลงเข้าไปว่า มันมีลิเวอร์พูลมีแมนเชสเตอร์ในความคิดความรู้จริงๆ นั่นละ
มันเห็นผิดแล้วนั่น ถ้ามันมีจริงๆกายนี้สมองนี้ต้องระเบิดออกแล้ว เพราะมันใหญ่กว่า
กันนะ มันรับไว้ไม่ได้ ไซ้ไหม นี่ความเห็นผิดละ เมื่อมันไม่มีอยู่ ลิเวอร์พูลไม่มีอยู่ใน
ความคิด เมื่อลิเวอร์พูลไม่มีอยู่ในความคิด ความรู้กิดวิญญานนั้นก็ไม่มีอีก ไม่มีลิเวอร์พูล
อีก เมื่อไม่มีลิเวอร์พูลจะไปยินดียินดีอย่างไร ที่ยินดียินดีอยู่เพราะอะไร ก็
หลงว่ามันมี ก็คือความหลง คือความไม่เห็นความจริงของมัน นี่ว่ามันมีอยู่ไซ้ไหม
สำคัญว่ามันมีอยู่ ก็เลยจะทำสิ่งที่ไร้สาระให้เป็นสาระ มันไม่มีสาระเลย ก็มันไม่มีอยู่
จริงละ ลิเวอร์พูลไม่มีอยู่ในความคิด ลิเวอร์พูลไม่มีอยู่ในวิญญานความรู้ มันเป็นแค่
สมมติอันหนึ่งอยู่ในความนั่นแหละ เหมือนเราเขียนหนังสือ ฉันจะไปเมืองเพิร์ธ หรือ
เขียนหนังสือว่าเมืองเพิร์ธนี้ เมืองเพิร์ธก็ไม่อยู่ในตัวหนังสือ ตัวหนังสือก็ไม่ใช่เมือง
เพิร์ธ ตัวหนังสือเป็นพยัญชนะอันหนึ่งแหละ นี่แหละสมมติละ ตัวหนังสือนี้ตัวสมมติ
เพื่อสื่อให้รู้ว่านี่เมืองเพิร์ธ ความคิดก็เหมือนกัน ก็เหมือนตัวหนังสือนั่นละ สื่อให้รู้
ภายนอกเฉยๆ แต่ไม่ใช่ภายนอก แต่เราไปสำคัญผิดว่ามันมีอยู่ภายนอก เมื่อสำคัญผิด
เป็นความเห็นผิด เมื่อเห็นผิดก็คิดผิดพูดผิดทำผิด ก็เลยต้องไปเกิด ฮือ มันมีไหมละ
ลิเวอร์พูลอยู่ในความคิด ถ้ามีกายนี้ต้องแตกสลายออกไปแล้ว เพราะสโมสรที่ใหญ่
มันรับไม่ได้หนังสืออันนี้มันรับไม่ได้ มันยึดอย่างไรมันก็ไม่สามารถรับสโมสรลิเวอร์พูล
ได้พร้อมทั้งสนามละ ไซ้ไหม เอาง่ายๆเหมือนยางนี้(ยางรัดของ) ยางเส้นหนึ่งนี่ ของ
ใหญ่ๆให้มันรัดคูดิ ยึดยางยึดยางรัดให้มันนะ ยึดมาหลายๆขาดเลยไหม นี่เป็นความจริง
นี่ละให้เห็นนะว่ามันไม่มี เมื่อมันไม่มี ไม่มีแล้วที่เราไปยินดียินดีมันก็คืออะไร นั่นละ

ความหลง หลงไม่รู้จริง ไม่เห็นความจริงว่ามันไม่มี มันไม่มีมันก็ว่างแล้วนะ ว่างจากลิเวอ์พุลแล้ว ว่างจากแมนเซสเตอร์แล้ว นี่มันเห็นผิด นั่นละพอเห็นผิดวิญญาณคือกับอุปาทานที่มันเห็นผิดมันก็ก่อเนื่องเป็นภพเป็นสายขึ้นไป ไม่มีจักจบไม่มีจักสิ้น นี่ทัสสนะให้ฟัง พอฟังรู้เรื่องใหม่ นี่เพราะฉะนั้นนะให้วิจัยมันให้ดี จริงไหม เอ้า ลิเวอ์พุล ไม่มีอยู่ในความคิณะะ ไม่มีอยู่ในความรู้ณะ แต่พอรู้พอกิดขึ้นมามันสำคัญเลยมีลิเวอ์พุลมีแมนเซสเตอร์ มันก็เลยพุด ถ้าชอบก็พุดๆไปดีใจกับมัน พอมันแพ้ก็เสียใจพุดไปกับมันเรื่องความเสียใจอยู่นั้น จิตก็เลยไม่เป็นกลาง เกิดอคติลำเอียงอยู่ตลอด เพราะอะไร เพราะเห็นผิดไม่รู้ความจริงของมัน ถ้าพุดถึงลิเวอ์พุลแมนเซสเตอร์มันแข่งกัน มันก็แพ้ชนะตามเกมมันนะ ทีมไหนพร้อมกว่ากันก็ชนะ ไซ้ใหม่ แม้แต่ทีมหนึ่ง ยกตัวอย่าง ถ้าแมนเซสเตอร์ตัวผู้เล่นนี้เหนือกว่าลิเวอ์พุลหมด แต่วันนั้นลงสนามเกิดป่วยกันนะ เป็นหวัดเป็นอะไรลงไม่เต็มร้อยก็อาจจะแพ้ลิเวอ์พุล อันนี้คือเหตุปัจจัย ถูกใหม่ เรื่องของเหตุปัจจัย มันแพ้ชนะกันก็ตามเหตุปัจจัยมันนะ มันไม่ได้ไปตามที่เราปรารถนานะ มันกำหนดไว้ตั้งแต่ต้นแล้วว่า ทีมไหนจะแพ้ทีมไหนจะชนะ ตัวเหตุปัจจัยเป็นตัวกำหนดเข้าใจยังละ เหตุนี้ป่วยการเราจะไปยินดียินดีร้ายกับมัน แล้วมันก็ไม่มีความรู้ความเห็นอีกละ เมื่อไม่มีมันก็ว่างเปล่าแล้ว ว่างเปล่าจากลิเวอ์พุลแมนเซสเตอร์แล้วจะไปเอาอะไรกับมัน เหตุนี้พระพุทธรเจ้าพุดถึง “แม้แต่รูปที่ขณะที่กำลังเห็นก็ไม่มี” นี่ๆ รูปที่ขณะกำลังเห็นอยู่ก็ไม่มี นี่พระพุทธรเจ้าตรัสไว้ “รูปอดีตก็ไม่มี รูปอนาคตก็ไม่มี รูปที่กำลังเห็นอยู่ขณะนี้ก็ไม่มี” เพราะอะไร ก็เพราะมันไม่มี มันคิดถึงมันเห็นรูปอยู่ มันรู้ที่อยู่ มันก็ไม่มีรูปอยู่ในความรู้นั้นนะ ที่รู้รูปอยู่มันรู้ตัวสัญญารูปต่างหาก รู้ตัวสังขารมันตัวคิดต่างหาก แล้วก็ตัววิญญาณมันรู้ต่างหาก มันไม่มีรูปในนั้นนะ แต่คนอ่านไม่ออกละ คนก็เห็นแต่ภายนอก ทำไมเราจะว่าไม่มีก็เห็นด้วยตาอยู่ตรงนี้ อันนี้ท่านพุดภายใน ข้างนอกมันเรื่องของภายนอก แม้แต่เห็นโยม โยมเห็นอาตมานี้ โยมไม่ได้เห็นอาตมาหอรกนะ เชื้อใหม่ละ ที่โยมไม่เห็นนะ โยมไม่เคยเห็นอาตมาหอรก ที่โยมเห็นอยู่เดี่ยวนี่มันเป็นreflection(แสงสะท้อน)ของแสง ลองปิดไฟให้มีดลิจะมองเห็นกันใหม่ แสงมันสะท้อนมานี้ แสงสีนี้มันก็สะท้อนออกสีอื่นมันดูซึม เพราะสีขาวมัน ๗ สี มันเป็นwave length(ความยาวคลื่น) ไซ้ใหม่ละ มันเป็นคลื่น นี่มันจะดูสีอื่นมันสะท้อนสีนี้เข้าตาโยม แล้วสะท้อนเข้ากระจกตาโยมมันจะเป็นอย่างนี้ มันก็จะสะท้อนแต่ละจุดแต่ละจุดของรูปนี้ เหมือนคอมพิวเตอร์เอกซเรย์คอมพิวเตอร์ เมื่อ

มันเข้าไปแล้วมันก็ไปประมวลในสมอง พอมันกระทบretina จอประสาทตาแล้ว มันจะเปลี่ยนปฏิกิริยาแสงเป็นปฏิกิริยาเคมี เปลี่ยนปฏิกิริยาเคมีเป็นกระแสไฟฟ้า เปลี่ยนจากกระแสไฟฟ้าเข้าไปประมวลอยู่ในนั้นในสมอง แล้วมันก็จะสร้างภาพขึ้นมา นั่นล่ะสัญญาณมันสร้าง เมื่อสร้างภาพขึ้น โยมจึงไม่ได้เห็นอาตมาเลย แม้แต่ภาพที่มันสร้างก็เป็นกระแสไฟฟ้า ตามnerve impulse(กระแสประสาท)ประสาทตาน่ะ แม้แต่แสงก็ยังไม่เห็นเลย ตามันเห็นแสงมันรับแสงเฉยๆ แต่พอเข้าไปข้างในตามเส้นประสาทมันเป็นเรื่องของกระแสไฟฟ้าवलभववलवल นอก(เซลล์ประสาท)กระแสไฟฟ้าเป็นवलเป็นลบ มันก็เปลี่ยนความต่างศักย์เข้าไป มิฉะนั้นโทรศัพท์เอ๊ย โทรทัศน์เอ๊ย มันก็เปลี่ยนกระแสอย่างนี้หมดล่ะ เหตุนั้น โยมไม่ได้เห็นอาตมาเลยนะ เพราะฉะนั้นพระพุทธศาสนาพูดมันหลักความจริงนะ เป็นวิทยาศาสตร์อยู่ แต่เขามองไม่เห็นนะ เพราะเขาไม่ได้ขบคิดให้ละเอียด (ผู้ฟัง: อย่างที่มีหนังสือเขียนว่า พุทธศาสนานี้ใกล้เคียงกับวิทยาศาสตร์) ไม่ใช่ใกล้เคียงกับวิทยาศาสตร์ วิทยาศาสตร์เป็นsubset(บางส่วน)ของพุทธศาสนา (ผู้ฟัง: หรือเจ้าคะ แต่เขาเขียนว่าใกล้เคียงกับวิทยาศาสตร์) มิใช่ วิทยาศาสตร์มันคือยกว่าพุทธศาสนา เพราะมันเป็น subset พุทธศาสนามันพูดรอบหมดทั้งรูปทั้งนามเหนือจักรวาลหมด อันนี้มันฟังมาศึกษาวัตถุอย่างหนึ่งเฉยๆ พยายามหาความจริงคือขบวนการของวัตถุที่มันทำงานนะ เท่านั้นล่ะ เพราะธรรมชาติมันคือสังขารคือความจริง ความจริงแขนงไหนก็ตาม มันจึงเป็นsubset คนพูดนะมันพูดเพราะว่าอะไร เพราะมันพยายามจะให้คนเชื่อ ก็เอาเป็นว่าใกล้เคียงกับวิทยาศาสตร์ เพราะพวกเชื่อวิทยาศาสตร์ก็จะได้เชื่อ จริงๆธรรมชาติไม่ต้องการใครเชื่อหรือไม่เชื่อ เพราะธรรมชาติเขาไม่ได้ยินดียินร้าย ความจริงเขาแสดงความจริงเขาอยู่ตลอด ธรรมชาติไม่จำเป็นต้องให้ใครเชื่อ เพราะความจริงเขาก็ยืนยันความจริงเขาอยู่แล้ว พระพุทธเจ้าจึงทำพิสูจน์ใจ เอหิภัสสิโกเชิญมาพิสูจน์เกิด เพราะอะไร เพราะท่านพูดเรื่องสังขารที่มันมีอยู่แล้ว ท่านไม่ได้สร้างธรรมชาติขึ้นมา ท่านไม่ได้สร้างมันขึ้นมา เมื่อท่านไม่ได้สร้างขึ้นมา มันเป็นความจริงพิสูจน์อย่างไรมันก็หนีความจริงไม่พ้น จึงกล้าทำพิสูจน์ใจ แค่นี้ท่านพูดประโยคเดียวนี้ เขาจะรู้ไหมล่ะนักวิทยาศาสตร์ แม้แต่รูปที่เห็นอยู่ก็ไม่มี ก็ไม่ได้เห็นรูปที่เห็นนะ แม้แต่เรารู้ก็ไม่ได้เห็นรูปนะ แสงกระทบตาเสร็จปั๊บนี้ก็เห็นแสง ตาเห็นแสงล่ะ กระทบแสงล่ะ พอกระทบแสงปั๊บมันก็เปลี่ยนปฏิกิริยาที่retina(จอประสาทตา)อีก ปฏิกิริยาเคมีrodกับ cone นะ(เซลล์

ประสาทตา) ปฏิบัติการเคมีเสร็จก็เปลี่ยนเป็นกระแสประสาทกระแสไฟฟ้า ถ้าลองตัดเส้นประสาทออกลิ้มมันจะเห็นไหม ไม่เห็น เห็นไหม หรือถ้าอย่างนั้นหลับตาดูลิ้มมันก็ไม่เห็น เพราะมันแสงไม่เข้าตา ตายังอยู่ หรือไม่ตายังอยู่ลิ้มตาแต่มีคสนิทละเห็นไหม เพราะมันเห็นแสงกระทบตาต่างหาก แล้วแสงที่มันเห็นมันยังไม่พอนะ มันจะเข้าไปรู้ภายในมันต้องอาศัยเปลี่ยนจากแสงนั้นปฏิบัติการเคมีเป็นพลังงานเคมี พลังงานเคมีเปลี่ยนเป็นพลังงานไฟฟ้า พลังงานไฟฟ้าเข้าไปก็เหมือนโทรทัศนเห็นไหม มันก็เปลี่ยนกันทีละรอบละ ที่เห็นอยู่นั้นมันไม่ได้เห็นอะไรเลย มันเป็นขบวนการสุดท้ายของพลังงานไฟฟ้าที่มันไปนั้นแล้ว แล้วเปลี่ยนจากพลังงานไฟฟ้ากลับมาคืนอีก นี่เพราะฉะนั้นจึงว่าอธิบายหุทิพย์ ตาทิพย์ เรื่องรู้วารจิตคนอธิบายเรื่องอะไรต่างๆ สมัยนี้อธิบายง่ายนะ ก็เพราะไอ้โทรศัพทที่มีถือโทรทัศนเอื่อยยังข้ามทวีปเอื่อยอะไรเอ๋ย นั่นละมันสื่อความจริงของตรงนั้นหมด มันเลียนแบบกันหมด เข้าใจยังละ มันเลียนแบบกันหมดนะ มันไม่ได้เป็นเรื่องที่มันต่างกันนะ มันเลียนแบบกันหมดเลย แต่เรามีเครื่องมือฝึกมันใหม่ จึงเลียนแบบหมดนะ ทำไมโทรศัพทไร้สายมันทำไมติดต่อกันได้ นั่นละเข้าใจยังมันมีคลื่น มันก็เรื่องกระแสทั้งนั้นนะ เหตุนี้เรื่องนี้เหล่านี้ไม่ใช่เรื่องที่น่าแปลกใจ แต่เรื่องที่น่าจะแปลกใจที่สุด ทำอย่างไรให้พ้นจากกองทุกข์ นี่ให้พิจารณาดูลิ้มจริงไหม เมื่อเห็นมันไม่มี นี่ใครจะเห็นละ มีใครจะมาพูดละ เพราะที่พูดออกไปนี่มันลึกลับพระไตรปิฎกเขียนไว้เลย แม้ขณะรูปที่กำลังเห็นอยู่นี้ก็ไม่มี คนปัญญาไม่ถึงไม่รู้ขบวนการพวกนี้ งงเลยละ เราจะค้านทำไมไม่มีก็เห็นกันอยู่ในนี้ นั่งสลอนกันอยู่ในนี้ ก็ไม่มีในความรู้มันนะ ที่เรารู้ว่ามันเป็นรู้กระแสประสาท เหมือนเราเอกซเรย์คอมพิวเตอร์ เหมือนเราไปผ่านสนามบินมันมีเอกซเรย์ มันก็จะเห็นภาพอยู่นั้นนะ แต่ภาพนั้นไม่ใช่ของที่ผ่านเครื่องเอกซเรย์นะ จริงไหมละ ภาพนั้นเป็นเงาในจอโทรทัศนเขา เหมือนกันที่เราเห็นอยู่นะมันเป็นเงาอยู่ในขบวนการภายในรูปนี้ต่างหาก ไม่ได้เห็นภายนอก แต่ภาพนั้นเสมือนภายนอกใช้ไหม เขาจึงรู้ไง เขาเอกซเรย์เขารู้ไหมมีของอะไรๆอยู่ใน อย่างไรผ่านสนามบินนะ นั่นละเหมือนกัน มันเลียนแบบกันหมดนะ นั่นละเมื่อรู้แล้วเข้าใจความจริงเหล่านี้แล้ว มันก็ปล่อยวางอุปาทาน จะไปเอาอะไรกับมันนะ เพราะมันไม่มี ก็แค่อาศัยเอกซเรย์ทำประโยชน์เฉยๆ นี่มันละเอียดอ่อน ใครไม่ไปขบคิดไม่พิจารณาบ่อยๆไม่เห็นหรอกนะ เมื่อเห็นแล้วว่ามันไม่มีจะไปเอาอะไรกับ

มัน ที่น้ำมันหลอกทางหูทางตาหมดตลอดละ ยิงวิทยากรก๊วหน้ามันหลอกหมด แต่ใน
ความหลอกมันก็มีตัวให้จับเท็จอยู่ นี่พูดให้ฟังเข้าใจยัง.